

BIUDŽETINĖ ĮSTAIGA ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

1	9	0	7	5	7	0	3	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

PATVIRTINTA

Šiaulių „Aušros“ muziejaus

Direktoriaus 2024 m. kovo d.

veiklos įsakymu Nr. V1-

DUONOS KEPĖJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR.20

I. BENDROJI DALIS

1. Duonos kepėju savarankiškai dirbti gali asmuo, susipažinęs su krosnies konstrukcija ir eksploataavimo ypatumais, pasitikrinęs sveikatą, išklausęs darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instruktavimus, mokantis saugiai dirbti.
2. Darbuotojo darbo ir poilsio laikas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso nuostatomis.
3. Pranešimo apie nelaimingą atsitikimą tvarka:
 - 3.1. pačiam nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei leidžia jėgos, nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
 - 3.2. pamačius arba sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą, reikalui esant, iškviešti greitąją pagalbą telefonu - 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
 - 3.3. kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrengimų būklė turi likti, kaip buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jeigu dėl to kyla pavojus aplinkui esančių darbuotojų gyvybei arba sveikatai, galima daryti tik būtinus pakeitimus ir tai užfiksuoti akte;
 - 3.4. įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, kreiptis į gydymo įstaigą ir nedelsiant pranešti darbdaviui, ar jo įgaliotam asmeniui.
4. Pranešimo apie darbo metu pastebėtus trūkumus tvarka:
 - 4.1. savavališkai nešalinti darbo priemonių, įrenginių ir pastatų gedimų, taip pat juose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų gedimų;
 - 4.2. nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, įstaigos darbuotojų saugos tarnybai bei darbuotojų atstovui apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus, apie padėtį darbo vietose, darbo patalpose, kurie kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
5. Darbuotojas turi teisę atsisakyti dirbti, jeigu darbdavys ar tiesioginis vadovas nesiima reikiamų priemonių pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus ir apsaugoti darbuotoją ar darbuotojus nuo galimo pavojaus saugai ir sveikatai šiais atvejais:
 - 5.1. atsisakyti dirbti darbus, kuriuos saugiai atlikti neapmokytas;
 - 5.2. jeigu įrankiai, įrenginiai yra techniškai netvarkingi;
 - 5.3. jeigu darbo aplinka kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;
 - 5.4. jei kolektyvinės apsaugos priemonės neužtikrina darbuotojo apsaugos nuo rizikos veiksnių, o asmeninės apsaugos priemonės neišduotos;
 - 5.5. jei išduotos asmeninės apsaugos priemonės yra techniškai netvarkingos arba nepatikrintos, neišbandytos;
 - 5.6. jei dirbama pažeidžiant nustatytus technologinius reglamentus;
 - 5.7. pakilus darbuotojo kūno temperatūrai ar kitaip sunegalavus, pranešti tiesioginiam vadovui ir kreiptis į gydymo įstaigą.
6. Asmens higienos reikalavimai:
 - 6.1. dirbti tik su tvarkingais ir švariais darbo drabužiais, avalyne;

- 6.2. rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis;
- 6.3. nelaikyti darbo vietoje maisto ir darbo patalpoje nevalgyti.
7. Darbuotojas privalo vengti veiksmų, sudarančių sąlygas nesaugiam darbui, gaisro kilimui, turi žinoti darbo vietas, patalpų planą, dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
8. Darbuotojui draudžiama:
 - 8.1. ateiti į darbą neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių medžiagų, darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei toksines medžiagas;
 - 8.2. darbo drabužius susegti smeigtukais, adatomis, kišenėse laikyti pašalinius daiktus, naudoti darbo drabužius, asmenines apsaugos priemones, inventorių ne pagal paskirtį.
9. Darbuotojui už šios instrukcijos reikalavimų nevykdymą taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, administracinė, materialinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

10. Pavojingi ir kenksmingi veiksniai galintys veikti darbuotoją, darbo metu:
 - 10.1. netvarkinga darbo vieta (slidžios, nelygios grindų ar grindinio dangos);
 - 10.2. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 10.3. fizinė perkrova;
 - 10.4. elektros srovės poveikis;
 - 10.5. aukšta paviršių temperatūra – galimi terminiai nudegimai;
 - 10.6. krentantys, griūvantys daiktai;
 - 10.7. aštrūs įrenginių, inventoriaus, mechanizmų kampai.
11. Kad išvengtų profesinės rizikos veiksnių, turinčių įtakos darbuotojo sveikatai, poveikio, būtina:
 - 11.1. darbo vieta turi būti sutvarkyta ir neužgriozdinta, grindys lygios ir neslidžios, be kliuvinių;
 - 11.2. patalpose ir teritorijoje turi būti įrengtas bendras apšvietimas, o darbo vietose gali būti įrengtas kombinuotas, sumontuotas pagal projektą atitinkantis normas apšvietimas;
 - 11.3. keliant, nešant produktus būtina laikytis reikalavimo dėl saugaus krovinio svorio. Maksimali keliamo ar nešamo krovinio masė: moterims - 16 kg, vyrams - 25 kg;
 - 11.4. įžeminti arba įnulinti elektros įrenginių srovei laidžius korpusus.
12. Darbuotojai turi žinoti, kur yra įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinys, žinoti darbo vietas, patalpų planą.
13. Vadovaujantis įstaigoje sudarytu asmeninių apsauginių priemonių sąrašu darbuotojui nemokamai išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Darbo rūbai ir asmeninės apsaugos priemonės turi būti tvarkingos, nevaržančios.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

14. Apsirengti tvarkingus ir tinkamo dydžio darbo drabužius, užsisagstyti juos, apsiauti darbo avalynę, patikrinti asmenines apsaugos priemones ir naudoti jas pagal paskirtį.
15. Draudžiama dirbti su suplyšusiais, be sagų darbo drabužiais.
16. Atidžiai apžiūrėti savo darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti dirbti, įsitikinti, ar grindys sausos, neslidžios, neužkrautos vaikščioti skirtos vietos, vizualiai patikrinti ar pakankamas vietinis apšvietimas.
17. Patikrinti ar tvarkingi įrenginiai ir inventoriūs.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

18. Vykdyti darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam tikslui skirtose vietose, dirbti tik tą darbą, kurį paveda tiesioginis vadovas, ir tik tada, kai

yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.

19. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, neužsiėminėti pašaliniais darbais, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.
20. Palaikyti tvarką ir švarą darbo vietoje.
21. Nedirbti jei darbo vieta nepakankamai apšviesta.
22. Krosnies kūrenimui malkas naudoti sausas, reikiamo dydžio, kad laisvai tilptų į pakurą. Kurą į pakurą krauti atsargiai, netrankyti pakuros sienelių.
23. Krosnies užkūrimui naudoti susmulkintą medieną. Draudžiama tam tikslui naudoti naftos produktus, ar kitus degius skysčius.
24. Nuolat stebėti, kad ant kepimo grotelių nepapultų pašalinių daiktų galinčių užsidegti.
25. Neatitraukti dėmesio nuo darbo ir neužsiminėti pašaliniais darbais.
26. Skardas arba formas su tešla uždėti ar nuimti nuo lentynų tik su karščiui atspariomis pirštinėmis.
27. Trupinius, sudegusius miltus ir svilėsius valyti metaliniu šepėčiu tik krosniai atvėsus.
28. Gaminius įpjauti, subadyti tik inventoriniais peiliais ir badikliais. Įrankiai turi būti pritvirtinti patogioje darbu vietoje.
29. Darbuotojui darbo metu draudžiama:
 - 29.1. dirbti, jeigu krosnis netvarkinga;
 - 29.2. naudoti netinkamas, sulankstytas, sudegusias formas, ar kepimo skardas;
 - 29.3. pakrauti ir iškrauti duonos gaminius be karščiui atsparių pirštinių;
 - 29.4. remtis į kepimo krosnį.
30. Patekus ant grindų riebalams, jie nedelsiant turi būti pašalinami.
31. Patikrinti ar tvarkingos kepimo krosnies durelės, jos turi būti uždarytos.
32. Įrenginių ir mechanizmų valymą atlikti pilnai sustojus ir atvėsus sukamosioms dalims.
33. Elektrosaugos reikalavimai:
 - 33.1. neliesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;
 - 33.2. nedirbti su elektros įrankiais ar prietaisais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros srovės poveikis;
 - 33.3. nedirbti su netvarkingais elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais;
 - 33.4. dirbti tik su įžemintais prietaisais bei įrenginiais;
 - 33.5. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių (stalinės lempos ir kt.), kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;
 - 33.6. panaudojus elektros įrankį, prietaisą ar įrenginį, tuoj pat išjungti;
 - 33.7. nedirbti su elektros prietaisais, jei ant jų pateko skystis;
 - 33.8. neremontuoti pačiam sugedusio elektros įrenginio, laidų, kištuko, kištukinio lizdo. Tai atlikti privalo darbuotojas, turintis reikiamą kvalifikaciją.
 - 33.9. pastebėjus elektros instaliacijos pažeidimus, nedelsiant nutraukti darbą ir pranešti apie tai tiesioginiam vadovui.
34. Darbo metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimus, susidariusias atliekas pašalinti į tam skirtą vietą.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

35. Pastebėjus bet kokius gedimus, galinčius sukelti avarinę situaciją ar nelaimingą atsitikimą, nedelsiant nutraukti darbą ir apie tai pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.
36. Nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei gali, pranešti įstaigos vadovui ar įgaliotam asmeniui. Pamačius ar sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiam pirmąją pagalbą, jei reikia, iškviešti greitąją medicinos pagalbą tel. 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui. Kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrenginių būklė turi likti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei dėl to kyla pavojus žmonių gyvybei ar sveikatai, įrenginių sugadinimui, galima daryti tik būtinus pakeitimus apie tai surašant aktą.

37. Jei kyla pavojus sveikatai ar gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos, pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, jeigu reikia, specialioms tarnyboms pagalbos telefonu 112.
38. Pastebėjęs gaisrą, kiekvienas darbuotojas privalo nedelsiant pranešti ugniagesiams pagalbos telefonu 112; informuoti žmones apie gaisrą ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą; gesinti gaisro židinį turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis; iškviesti į gaisravietę įstaigos vadovą ar kitus vadovaujančius darbuotojus.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

39. Išjungti naudotus įrenginius laikantis eksploatacijos instrukcijos reikalavimų.
40. Sutvarkyti darbo vietą, įrankius sudėti į tam skirtas vietas. Atliekas pašalinti į tam skirtas vietas.
41. Šiltu vandeniu su muilu nusiplauti rankas. Tvarkingai į spintelę susidėti darbo drabužius.
42. Apie visus pastebėtus nesklandumus informuoti tiesioginį vadovą, jei darbo metu patyrė sveikatos sutrikimų.

Instrukciją parengė UAB „Saugotyra“